

Ալեքսանդր Ծատուրյան

Երկրի մշակներ

Օ՛ր, ծանր հոգսերի խղճո՛ւկ գավակներ,
Որքա՛ն համբերող, քաջ է ձեր հոգին.
Տանջվում եք անվերջ-օրեր, տարիներ.
Կարծես, տանջանքն է միայն ձեր բաժին . . .
Մանուկ օրերից ձեր մեջ ապրելով,
Վկա եմ եղել ձեր շա՛տ ցավերին.
Տեսել եմ, ինչպես տանջանքի գրնով
Դուք հաց եք տալիս հայրենի երկրին:
Տեսել եմ, ինչպես հուսալից, գվարթ
Դուք մշակում եք անմշակ դաշտեր.
Ինչպես տանջանքում անլաց, անվհաստ
Դուք երգ եք երգում — վաստակի՛ երգեր:
Տեսել եմ, ինչպես ամառվա շոգին,
Երբ կրակ է թափում արևատ երկինք,
Ոսկեշող արտում, մանգաղը ձեռքին,
Դուք մեջք խոնարհած թափում եք քրտինք:
Տեսել եմ, ինչպես գունաթափ աշնան
Շայրենի երկրի կուրծքը պատռելով,
Այնտեղ թաղում եք, գանձերի նըման,
Ոսկի՛ հատիկներ, ոսկի՛ հույսերով . . .
Տեսել եմ գարնան սիրուն օրերին,
Պայծառ արևը դեռ նոր ծագելիս,
Կանաչ, ալեծուփ արտերի մոտին

Ձեզ ծունկ խոնարհած՝ ջերմ աղոթելիս:
Տեսել եմ, ինչպես և՛ ցուրտ, տաղտկալի
Ձմռան գիշերներ նստած խրճիթում,
Հոգնած ձեռքերիդ դադար չե՛ք տալի —
Խովն եք նորոգում, մանգաղը սրում . . .
Եվ այդպես ազնիվ գործին անձնվեր
Ապրում, տանջվում եք անբավ հոգսերում,
Եվ ձեր տանջանքում, հերո՛ւ-մշակներ,
Արդար վաստակն է ձեզ ոգևորում:
Օ՛, հայրենիքիս քրրտնաջա՛ն որդիք,
Որքա՛ն համբերող, քաջ է ձեր հոգին,
Ձեզնո՛վ է միայն կանգուն հայրենիք.
Համբո՛ւյր ու օրհնա՛նք ձեր սուրբ վաստակին:
